

Ion Luca Caragiale (1852–1912) a încetat de mult să fie doar „cel mai mare dramaturg român“ sau „Molière al românilor“, a devenit emblemă națională. A fost gazetar, sufleur, revizor școlar, copist, profesor, corector, registrator, director general al Teatrelor, comentator politic. A început școala la Ploiești, în 1859, și a terminat clasa a cincea liceală la București, în 1868. În același an, fascinat de activitatea teatrală a unchiului său, Iorgu Caragiale, actor și șef de trupă, începe să frecventeze Conservatorul de Artă Dramatică, dar abandonează studiile doi ani mai târziu. Se angajează pentru o vreme copist la tribunal, iar apoi sufleur la Teatrul Național din București, unde se mută cu familia. Îmbrățișează gazetăria, trecând pe la mai multe publicații, dintre care amintim *Ghimpele*, unde scrie versuri și proză, și *Convorbiri literare*, unde își va publica primele piese de teatru. În ciuda unei activități literare prodigioase, întinse pe mai mulți ani, care ar fi trebuit să-l consacre încă din timpul vieții, lui Caragiale i se refuză sistematic recunoașterea culturală, așa încât, după un șir de decepții care culminează cu un scandalos proces de plagiat, inventat de un scriitor obscur, în 1905 se stabilește cu familia la Berlin. În 1912 refuză să participe la festivitățile organizate în țară cu prilejul împlinirii vârstei de 60 de ani. Moare la Berlin în același an, în noaptea de 8 spre 9 iunie. De atunci și până astăzi, Caragiale a devenit un clasic mereu fascinant, mereu provocator, care se redescoperă și se recalibrează cu fiecare generație de cititori.

Tânăra ilustratoare Ionela Marinovschi s-a născut în Republica Moldova, unde și-a început formarea artistică la Școala de Arte Plastice pentru copii și la cursurile liceale de artă din orașul Bălți. A absolvit Facultatea de Design la Universitatea de Arte și Design din Cluj-Napoca, pe care a continuat-o cu un masterat. În prezent lucrează în sfera ilustrației de carte, fiind atrasă în mod special de poveștile vizuale. În portofoliul său se regăsesc proiecte editoriale diverse, precum ilustrații pentru cărți de copii, afișe, puzzle-uri, cărți de colorat și multe altele. Este pasionată de tot ce ține de domeniul editorial și în special de îmbinarea dintre ilustrație și caligrafie. În 2025 a ilustrat la Humanitas Junior *Aventurile dragonului Maurice* de Adriana Ștefan și Ana Groszler.

ABU-HASAN

Redactor: Ana Alfianu
Ilustrația copertei: Ionela Marinovschi
Tehnoredactare și copertă: Andreea Dobreci

Tipărit la Bookart Printing

© HUMANITAS, 2026

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Caragiale, Ion Luca
Abu-Hasan / I.L. Caragiale; il. de Ionela Marinovschi. –
București: Humanitas, 2026
ISBN 978-973-50-9066-1
I. Marinovschi, Ionela (il.)
821.135.1

EDITURA HUMANITAS

Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

I.L. CARAGIALE

ABU - HASAN

„Ilustrații de Tonela Marinovschi”

Era odată la Bagdad, sub domnia strălucitului calif Harun-al-Rașid, un neguțător bogat, care avea o nevastă bătrână și un fecior, Abu-Hasan, crescut până la vreo treizeci de ani strâns de aproape în toate privințele. Neguțătorul a murit, și Abu-Hasan a intrat în stăpânirea avuției pe care o grămădise tată-său o viață întreagă. Fiul a făcut altfel de cum făcuse tatăl. În tinerețe nu căpătase niciodată o para mai mult decât îi trebuia ca să-și ducă viața; acum a pus de gând să cheltuiască potrivit cu mijloacele pe care i le adusese soarta. Astfel, și-a împărțit averea în două părți: cu o parte a cumpărat acareturi, care-i aduceau destul venit ca să poată trăi cum se cuvine, fără să s-atingă de capete; iar cu cealaltă jumătate, în bani sunători, a hotărât să să pună pe petreceri, încailea să-și destoarcă răbdările suferite sub strășnicia în care-l ținuse

tată-său până la așa vârstă coaptă; dar s-a jurat că n-are să mai cheltuiască apoi nimica peste această sumă, după ce și-o face toate chefurile. În acest scop, Abu-Hasan a strâns împrejurul său o ceată de tineri de vârsta și de teapa lui, și de acolo s-a gândit numa cum să-i facă a-și petrece vremea în chipul cel mai plăcut. Așadar, nu s-a mărginit la prânzuri și ziafeturi cu mâncări și băuturi care de care mai rare și mai scumpe; a mai adus și tarafuri de lăutari și cântăreții cei mai vestiți; și pe urmă, dănțuitoarele și dănțuitorii cei mai aleși din orașul Bagdad.

Toate chefurile astea, din zi în zi mai costisitoare, l-au aruncat pe Abu-Hasan în cheltuieli atât de nemăsurate, încât n-a putut-o duce așa mai mult de un an.

Cum n-a mai întins masă mare, prietenii s-au făcut nevăzuți; ba nici nu-i mai întâlnea oriunde i-ar fi căutat, fiindcă fugeau de el îndată ce-l zăreau, și, dacă din întâmplare da piept în piept cu vreunul și vrea să-l oprească să-i spună ceva, acela își cerea iertăciune, că-i e degrabă și n-are vreme de vorbă, și pleca repede p-aci încolo.

Pe Abu-Hasan mai mult l-a mâhnit părăsirea din partea prietenilor, decât îl încântase mai înainte semnele lor de dragoste. Odată, mâhnit, dus pe gânduri, cu capul plecat, a intrat în odaia mamei și s-a așezat pe marginea divanului, departe de ea.

— Ce ai, fiule? a-ntrebat bătrâna. De ce ești așa de pocălit și n-ai chef deloc? Să fi pierdut tot ce ai pe lume și tot n-ai fi așa de opărit... Știu că, după câte cheltuieli nebunești ce ai făcut, nu-ți mai rămân mulți bani sunători. Erai stăpân pe avutul tău, și eu n-am vrut să mă-mpotrivesc purtărilor tale nesocotite, mai ales știind că ți-ai păstrat cuminte jumătate din avere... Și d-aia nu văd ce te poate adânci acum în așa hal de neagră mâhnire.

Pe Abu-Hasan, la vorbele bătrânei, l-a podidit lacrimile, și-a zis:

— Mamă, știi în ce chip m-am purtat un an de zile. Am strâns atâtea prieteni împrejurul meu, i-am îndopat cu câte bunătăți mi-a dat prin gând până n-au mai putut, și acum, când nu mai am ce le da, văd că toți mă părăsesc. Când zic că n-am cu ce-i mai îndopa, mă gândesc la banii pe cari-i hotărâsem pentru asta; că despre

venitul meu, slavă Domnului, mi l-am păstrat, și acuma știu cum să-ntrebuințez ce din fericire mi-a rămas. Vreau numai să încerc până unde pot merge prietenii mei cu nerecunoștința. O să mă rog de ei să pună fiecare de la mână la mână să m-ajute a mă sălta din starea nenorocită în care am căzut. Dar asta, precum ți-am spus, o fac numai ca să văz dacă voi găsi la dâșii vreo recunoștință.

— Băiete, i-a răspuns mama, nu vreau să te opresc de la ce ai pus de gând; dar îți pot mai dinainte spune că degeaba tragi nădejde. Tu încă nu cunoști ce va să zică prietenii de petrecere; dar o să-i cunoști...

— Mamă, a zis Abu-Hasan, eu înțeleg și cred ce-mi spui; dar tot vreau să mă luminez singur despre mișelia și neomenia lor.

Abu-Hasan a și plecat; a făcut ce-a făcut și a găsit pe toți prietenii. Le-a arătat în ce mare strâmtoare se află și i-a rugat să-și dezlege pungile ca să-l ajute. N-a uitat chiar să le spună că în mare parte a scăpătat din pricina cheltuielilor nemăsurate cu atâtea petreceri și ziafeturi, că doar i-o atinge la omenie. Niciunul dintre prieteni nu s-a lăsat înduioșat de vorbele lui frumoase, ba unii chiar l-au dat afară. S-a întors acasă, amărât până în fundul sufletului, și i-a zis bătrânei:

— A, mamă, bine mi-ai spus tu: în loc de prieteni am găsit niște ticăloși nerecunoscători. S-a isprăvit; să nu-i mai văz în ochi!

Abu-Hasan s-a hotărât dar să se ferească de acu-ncolo de orice galantomie. După ce și-a socotit venitul bine, și l-a împărțit astfel încât să-i ajungă de cheltuială în fiecare zi regulat, dându-i mâna să poftască în toate serile la masă câte un singur musafir, pe care să-l ospăteze cumpătat, dar cuviincios. Pe urmă s-a jurat că acel musafir să nu fie localnic din Bagdad, ci un străin care ar fi picat chiar în ziua aceea și pe care să-l poată trimite pe-acî încolo după ce l-a găzduit frumos o noapte.

După cum pusese la cale, Abu-Hasan își îngrijea de dimineată să cumpere toate trebuincioase pentru cină, și pe seară mergea să se așeze lângă podul Bagdadului; cum vedea un străin, al dintâi care-i ieșea înainte, măcar de orice teapă ar fi fost, îl pofta politicos să-i

facă cinste a veni să cineze și să
petreacă noaptea aceea acasă
la dânsul.

Cina lui Abu-Hasan nu
era foarte bogată, însă bună
și curată, așa ca să poată
mulțumi destul pe un oas-
pete drumeț. Mai ales nu
lipsea de la masă vin bun
și veselie, căci în loc să vor-
bească cu oaspetele său des-
pre politică or despre daraveri
negustorești, îi plăcea mai bine

să povestească despre lucruri plăcute și hazlii. De felul lui era om vioi și bun de petrecere și știa să-nveselească pe un tovarăș oricât de posomorât. A doua zi dimineața Abu-Hasan îi zicea musafirului:

— Când te-am poftit aseară să cinezi la mine, ți-am spus obiceiul meu: să nu te superi că acuma te poftesc să pleci; am eu cuvinte să mă port așa. Mergi de-ți vezi și de treburile dumitale... Umblă cu Dumnezeu!

Într-o seară, când ședea după regula lui la capătul podului, iată că trece califul Harun-al-Rașid, îmbrăcat tiptil așa ca să nu-l cunoască nimeni. Stăpânitorul acesta, deși avea destui slujbași foarte pricepuți și strașnici, tot voia să cunoască el singur cum merg lucrurile în împărăția lui; și pentru acest scop umbla adesea tiptil în felurite chipuri prin orașul Bagdad. În seara aceea, era îmbrăcat ca un negustor de la Musul, care s-ar fi dat chiar atunci jos de pe corabie în partea dimpotrivă a podului, și în urma lui mergea un rob mare și voinic, o namilă de om.

Califul, sub îmbrăcămintea lui, se vedea a fi un bărbat de seamă, vrednic de toată cinstea. Abu-Hasan s-a ridicat de unde ședea jos și, după ce i-a făcut o temene până la pământ, i-a zis politicoș de tot:

— Preacinstite domnule, bine-ai venit sănătos la noi în Bagdad; te rog preaplecător să-mi faci cinstea să poftești la cină cu mine și să-ți petreci noaptea asta în casa mea, ca să te odihnești bine de oboseala călătoriei.

Și, ca să-l îndatoreze și mai mult a pofti la el, i-a spus în câteva cuvinte ce obicei are dânsul cu musafirii lui.

Califul a făcut haz de gustul lui Abu-Hasan și a voit să cunoască mai de aproape pe acest om ciudat. I-a spus numaidecât că de la un bărbat așa de politicoș e încântat a primi găzduire, fie pe cât de scurtă vreme, și că e gata să-l urmeze.

Abu-Hasan, care nu bănuia că soarta îi scosese înainte un oaspete așa de înalt, se purta cu califul parcă ar fi fost deopotrivă amândoi. L-a dus acasă, l-a băgat într-o odaie foarte curată și l-a poftit să șadă pe divan la locul de cinste.

